

รายการ : หนังสือปิดार्ทกับ สนช.

ตอน : ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดย : นางสาวสุธีรา จินายน นิติกรชำนาญการ

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “หนี้สาธารณะ” และ “รัฐวิสาหกิจ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “ธุรกิจบริหารสินทรัพย์” และ “ธุรกิจประกันสินเชื่อ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ กรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การลงทุนของกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖/๘ และยกเลิกมาตรา ๓๖/๙)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖/๑๑ และมาตรา ๓๖/๑๒)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่สมควรกำหนดขอบเขตของนิยามคำว่าหนี้สาธารณะให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ หรือธุรกิจประกันสินเชื่อ โดยกระทรวงการคลังไม่ได้ค้าประกัน และหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ การปฏิบัติหน้าที่ของ

คณะกรรมการกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ รวมทั้งแก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน บริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ และพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ และหลักเกณฑ์การลงทุนของกองทุนเพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนมีความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวม จำนวน ๑๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑.๓.๑ แก้ไขบทนิยามศัพท์คำว่า “หนี้สาธารณะ” ให้หมายความว่า หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้ หรือหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจ ให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ หรือธุรกิจประกันสินเชื่อ โดยกระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน และหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย

๑.๓.๒ กำหนดให้บทนิยามศัพท์คำว่า “ธุรกิจบริหารสินทรัพย์” หมายความว่า ธุรกิจการบริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ และกำหนดให้บทนิยามศัพท์คำว่า “ธุรกิจประกันสินเชื่อ” หมายความว่า ธุรกิจการให้การค้ำประกันสินเชื่อแก่บุคคลเพื่อให้ได้รับสินเชื่อ จากสถาบันการเงิน

๑.๓.๓ ยกเลิก (ค) ของบทนิยามศัพท์คำว่า “รัฐวิสาหกิจ”

๑.๓.๔ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังคนหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสามคน เป็นกรรมการ

๑.๓.๕ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ถือว่า คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้คณะกรรมการดังกล่าวดำเนินงานต่อไปได้ โดยจะต้องมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้วยอย่างน้อย หนึ่งคน

๑.๓.๖ กำหนดให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีอำนาจหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์ โครงสร้างหนี้สาธารณะ การบริหารหนี้สาธารณะ ความต้องการเงินของภาครัฐ รวมทั้งหนี้เงินกู้ของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหนี้เงินกู้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ หรือธุรกิจประกันสินเชื่อ ที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

๑.๓.๗ กำหนดให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องได้

๑.๓.๘ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องนำเงินจากกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศไปใช้จ่าย สามารถนำเงินจากกองทุนดังกล่าวไปลงทุนในตราสารหนี้ที่ออกหรือค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง ตราสารหนี้ที่ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ตราสารหนี้อื่นที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือสูงสุดจากสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ทำธุรกรรมซื้อโดยมีสัญญาจะขายคืนซึ่งตราสารหนี้ที่ออกโดยกระทรวงการคลังหรือธนาคารแห่งประเทศไทย และเงินฝากหรือบัตรเงินฝากของสถาบันการเงินภาครัฐหรือธนาคารพาณิชย์ตามที่คณะกรรมการกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศกำหนด

๑.๓.๙ กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๓๖/๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๓.๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ มีอำนาจหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการกองทุนฯ มอบหมาย

๑.๓.๑๑ กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุมและการลงมติของคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะมาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ และคณะกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนฯ แต่งตั้ง ตลอดจนกำหนดให้กรรมการในคณะกรรมการกองทุนฯ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด

๑.๓.๑๒ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบวาระ

ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๗/๒๕๖๐ ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๗ คน กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

หากท่านผู้ใดประสงค์รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับนี้เพิ่มเติม กรุณาติดตามได้ที่ www.senate.go.th หรือสอบถามได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภาและหน่วยประสานงานราชการวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕